

til at foreslå løsninger af de underliggende vanskeligheder af forfatningsmæssig eller politisk natur, hvorimod komiteen alene har haft succes med sin analyse af såvel FN's finansielle stilling som de umiddelbare rationaliserings- og samordningsproblemer. U Thant udtrykker håbet om, at komiteens beretning vil være et acceptabelt grundlag for afvikling af underskuddet.

Generalsekretæren beklager, at arbejdet i den under 19. samling oprettede specialkomité for fredsbevarende operationer (33-magtsudvalget) har fået et negativt udfald, der ikke alene afspejler fortsat uenighed om grundlæggende principper, men tillige viser medlemsskabets tøven over for hele problemet.

U Thant påpeger nødvendigheden af at udbrede verdensoffentlighedens kendskab til FN's arbejde, metoder og mål; en undersøgelse af FN's informationstjenestes effektivitet finder sted for tiden, og medlemsstaterne burde måske underkaste deres egen informationsvirksomhed en tilsvarende undersøgelse.

Nedrustningsforhandlingerne er fortsat i nedsat tempo som følge af den negative virkning, fjendtlighederne i Vietnam og forværringen af den internationale situation i det forløbne år har haft, og som har medført en intensivning af rustningskapløbet både på det konventionelle og det nucleare område.

Frankrigs og Folkerepublikken Kinas fortsættelse af kernevåbenforsøg i atmosfæren og USSR's, Storbritanniens og USA's prøvesprængninger under jorden er fortsat — de sidstnævnte åbenbart med henblik på udvikling af nye kernevåben eller måske antiraketvåben. Følgerne heraf betegnes som alarmerende, bl. a. fordi et afgørende teknisk gennembrud for en af disse stormagter kan forstyrre terrorbalancen og føre til endnu alvorligere atomvåbenkapløb. U Thant udtrykker håb om, at de implicerede regeringer gennem gensidige indrømmelser vil nå til enighed om en ikke-spredningsaftale og et altomfattende forbud mod prøvesprængninger. I sidstnævnte sammenhæng peger U Thant på kontrolproblemet og minder om forslagene om forbud mod sprængninger over en vis kontrollabel størrelse, eventuelt kombineret med kontrol efter udfordring, om international udveksling af seismografiske

oplysninger og om oprettelse af atomfrie zoner.

Endelig anbefaler U Thant, at et egnet FN-organ undersøger konsekvenserne af eksistensen af alle nucleare våbensystemer, herunder problemer af militær, politisk, økonomisk og social art for at give regeringer og befolkninger fuldt kendskab til de farer og virkninger, der følger af kernevåbenkapløbet.

Der påvises en glædelig udvikling i det internationale samarbejde om *den fredelige udnyttelse af verdensrummet*, dels som følge af beslutningen om i 1967 at afholde en international konference om dette emne, dels som følge af de stedfundne fremskridt ved udarbejdelsen af en international overenskomst om menneskelig virksomhed i verdensrummet.

Generalsekretæren påpeger, at *de fredsbevarende foranstaltninger* trods finansielle og politiske vanskeligheder er opretholdt og udvidet i løbet af året. Der er udsigt til, at FN-missionen i Den dominikanske Republik i nær fremtid kan ophøre. Der har her for første gang i FN's historie været tale om en fredsbevarende aktion fra FN's side parallelt med en operation gennemført af en regional organisation. I lys af de indvundne erfaringer henleder U Thant opmærksomheden på spørgsmålet om forholdet mellem FN og regionalorganisationer og udtrykker håb om, at medlemmerne vil undersøge dette nærmere.

U Thant håber, at 21. Generalforsamling vil hellige spørgsmålet om fredsbevarende virksomhed alvorlig opmærksomhed med henblik på at finde en løsning både på de forfatningsmæssige og finansielle problemer. Generalsekretæren mener ikke, at FN — uanset hvor dybe de forfatningsmæssige og finansielle stridigheder måtte være — nogen sinde vil være fuldstændig ude af stand til at imødekomme et behov for fredsbevarende aktivitet, men at FN under de nuværende omstændigheder kun kan træde til, når spørgsmålene har nået et fremskredent og meget alvorligt krisestadium og uden tilstrækkelig sikkerhed for finansieringen. Finansiering ved frivillige bidrag er kendetegnet af ekstrem usikkerhed omkring vedkommende fredsbevarende operation og af den omstændighed, at der afgjort lægges en urimelig byrde på de